

Professor Henrik Tham föreläste om svensk kriminalpolitik och strängare straff 2018-02-27 i Eskilstuna.

Vi hade tur att föreläsningen ägde rum. Vår planering var att hålla föreläsningen den 27 februari, då tågtrafiken från Stockholm, var avstängd hela veckan innan. Men vi hade inte riktig tur, då hela östra Svealand drabbades av snökaos, och alla tåg var starkt försenade. Henriks tåg markerades bara som senarelagt, så han fick ta två tåg tidigare, som avgick i princip vid den tid, då det planerade tåget

skulle avgått. Härmed räknade han med att vara framme i Eskilstuna precis innan 18:00, men vid den tiden var han bara vid Läggesta, och kom till Eskilstuna först nästan en timme senare. Men hur som helst, höll Henrik sin planerade föreläsning, och avsatte lång tid till frågor och diskussioner.

Henrik berättade om synen på

kriminal politik samt synen på vilka som skall styra den, från 1948 fram till i dag. 1966 skapades [KRUM](#) (*Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering*), en organisation som existerade under åren 1965–1989 med syfte att utöva opinionsbildning. Deras syn var att undvika fängelsestraff, eller straff, utan i stället åläggas assimileringsinsatser, vilka även de ger intrång i den dömdes liv. Se även [Pockettidningen R](#). Efter 1989 så svängde synen från focus på assimilering till signalpolitik via strängare straff. Under denna tid var i princip styrningen av kriminalpolitiken utövad från domstolarna och domstolsverket, varefter den övergått till regeringen och justitiedepartementet, och nu succesivt används för signalpolitik, med straffvärdet som signal och handlingskraft som syfte.

Brottsbalken 1 kap. 7 §, 1965-1988

Vid val av påföljd skall rätten, med iakttagande av vad som kräves för att upprätthålla allmän laglydnad, fästa särskilt avseende vid att påföljden skall vara ägnad att främja den dömdes anpassning i samhället.

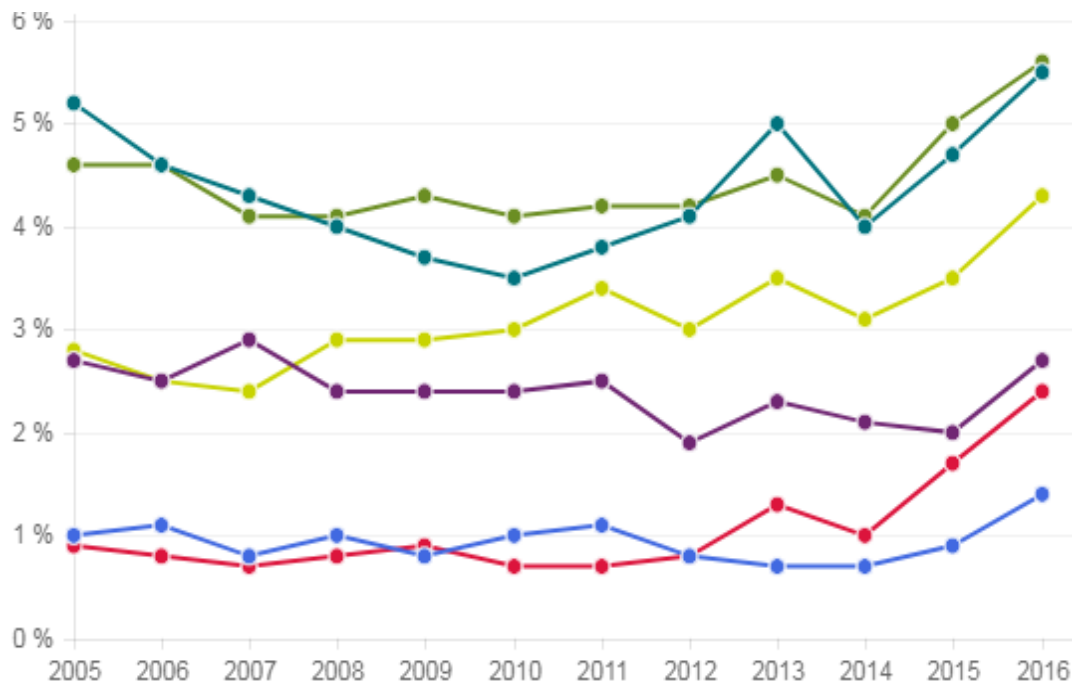
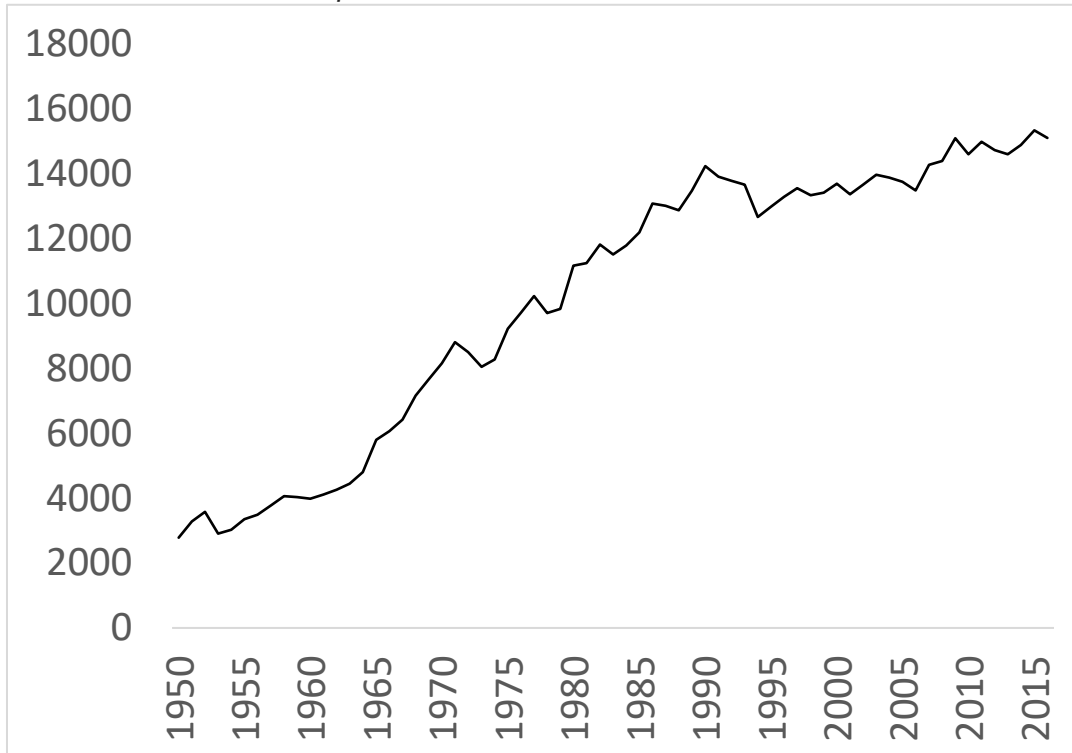
Brottsbalken 29 kap. 1 §, 1989 –

Straff skall, med beaktande av intresset för en enhetlig rättskipning, bestämmas inom ramen för den tillämpliga straffskalan efter brottets eller den samlade brottslighetens straffvärde.

Under tiden från 1985 och fram till förra året. har i princip kriminaliteten varit svagt sjunkande, den lilla ökningen består i stort sett av nya brott, såsom nätbedrägerier, och annat som man kriminaliserat. Så den egentliga tryggheten har inte minskat under den tiden. Sedan under de två senaste åren har bland annat skjutningarna och sexbrott tillkommit både som reella brott, men också som fler anmälda brott. Ökningarna är så stora att de inte enbart kan bero på reella brott, utan också på att man anmäler fler händelser som brott, och också beroende av #Meeto, även brott som hänt för flera år sedan. Ökningen är 300% vilket verkar stödja att det påverkas av ökad anmälning, även för tidigare år.

[Se bilderna från Henriks fördrag](#)

Anmälda brott 1950–2016 per 100 000 invånare.

- Hot
- Trakasserier
- Bedrägeri
- Misshandel
- Sexualbrott
- Personrån

Andel av befolkningen som utsatts för olika typer av brott mot enskild person 2005–2016. Källa: NTU